

موحققلر بیلیلر کی حافظه‌نین اینسیجامی اوچون 24 ساعتده هنج اولماسا بیر دفعه وقفه‌سیز يوخو لازمдер جونکی سیجانلاردا آپاریلان آزمایش نیشان وئردى کی بیر باشا یاتماماق حافظه‌نین يارانماسینا باعیث اولور.

سلامت نیوز: موحقيقلر بیلیلر کی حافظه‌نین اینسیجامی اوچون 24 ساعتده هنج اولماسا بیر دفعه وقفه‌سیز يوخو لازمдер جونکی سیجانلاردا آپاریلان آزمایش نیشان وئردى کی بیر باشا یاتماماق حافظه‌نین يارانماسینا باعیث اولور.

The Proceedings of the National Academy of Science of علمي نشریه‌سیندە مونتشر اولان تحقیقات نتیجه‌لری، آزایىمەه موبىلا اولانلارین حافظه‌لرینىن الدن گئتمەسینە توجىھ سايپالا بىلە.

بریتانیا دا «استانفورد» دانىشگاهى بير تحقیقاتدا بىلە کى قیرتىق يوخو باعیث اولور حتیوانلار شئىلەر تانیماقدا موشكوله توشىسونلر.

بریتانیا دا بىر يوخو موتخصىسى يو اعتقادىدارى کى درين يوخدۇغا مغز گونون اېتىفاقلارین آراشدىرار و هانسى خاطىرەلرى ياددا ساخلاماگا تصميم توتار.

بو تحقیق يوخلارىدا اىختىلال اولان سیجانلار اۆستوندە انحصار تابىدى آما يوخلارىنىن مودّتى و ننجه‌لېغى آىرى سیجانلارین فرقى يوخدى. بو تحقیقىدە "آپتوزنتكىس" شىوه‌سیندەن اىستىفادە اولدو کى اوندا خاص سلوللاردا ژنتىكى دېگىشىكلىكلار آپارىلە.

موحقىقلر بو تحقیقىن نتیجه‌لری اساسىندا ئىتىپلەرلەر: آزایىم كىمى ناخوشلوقلار کى ناخوشون حافظه‌سینە اثر قويور، پاتولوزى موشكوللارىندن اوز وئرن ناخوشلوقلار، هر شىدەن اوڭ ناخوشون يوخسونا اثر قويور.

بو موحقىقلار ئىتىپلەر: يوخونون اوزونلوغو، ننجه‌لېگى يارىنلىكىنە باخماياراق، حافظه‌نین اینسیجامى اوچون بىر وعده وقفه‌سیز يوخو لازمдер.

ۋەرك اولمۇر. بونا باخماياراق کى موضوعلاردا شىڭ ائله‌مك باره‌سىنده چوخلۇ رىوايتلار وار کى اونون علاجىنى شىڭلى امرين اىستىصاحابىن تانىتىرىپ. آما فيقە دونياسىندا ائشىكىدە يعنى اسلامى كلام حوزه‌سیندە اىسلامى معاريفىن و اىسلامىن حقانىتىنىن اىشاتىندا عقللىن نقشىنە چوخ تأكىدى وار. مشهوردور کى ايمام صادق (ع) اۇر شاگىردىلەرنى اىسلامىن موختلىف علملىرىنە تخصوصى صورتىدە تربىت اندىرىدى تا لازىم اولاق وقت اونلاردان موناظىرە اوچون بەرهە آپارسىن.

كولىپىندا، او زامان موحالىف فىقەي مەھفىلى لەدە عقللىن رايىخ اولان اىكىي جور كاركىدىنى، نىقد اندىرىدى. بو اىكىي جور ئاهىپىرە عقللى كاركىد بىلە‌ايديلە: مورسالە مصلحتلەر و قىدە او مصلحتلەر و مفسدەلە‌يىدىلە کى شىرىعتىدە اونلاردان بىث اولمامىشىدى و اىصطبلاخاً هەنج حوزىي يارىلە كاركىدى وار. مشهوردور کى ايمام صادق (ع) اۇر باشىنا قالماشىدىلار. بو تعرىفە حوزىي اىلدەن منظور اىجتهاىدى خاص دىلىدەر کى بىر خاص فىقەي مۇسۇنۇن باره‌سىنە چوخ تأكىدى وار و كۆپىي اىلدەن منظور، اىجتهاىدى عام با موطلىق دىلىدەر کى خاص دليل اولماياندا ايشە گلر. بو مصلحتلەر و مفسدەلەر چوخ راق محلى امىرلەر و حاكىملەر موختلىف قاباغا گلن مۇقۇتىلەردا اىشلەدەردىلەر. الىنە يو امنلىرىن شرطى يو ايدى کى كىتاب و سوتىنین موحالىف اولماسىن کى طبىعتاً اونون مۇحرىز اولماسى اىجتهاىدى دليل لەرین اولمامىسى اينىن كامىلاً مومكۇنابىدى.

شايىد ايمامين موحالىف فىقەي طرفىنندەن بىو مصلحتلەر و مفسدەلەر تىشكىسي اپىن، موحالىف اولماسىنىنى فىقەي باخىمدان يوخ بىلە او حضرتىن جور حاكمىتى يارىن طاغوت آلاندىرىپەي حوكىمته خاص باخىشى بىلەك اولا. هرجىند ايمام فىقەي بىعىدا دا يو امرە قايل ئىتىپلەردىلەر. اونلار منصوص‌العلە اولان قىاسىن حوجىتىنى قىبول تىشكىسي راحات‌الله گىنلىدىر. بىر عكىس اونلارىن آلاھەدان و اونون رسولوندان و سۈنۈركى مرحلەدە اولوالامىردىن محض تىعىت ائتمىك بىتون تأكىدلەر، بونو چاتدىرىرىدى کى عمل لەرین مصالح و مفسدەلەرنى تىشكىسى وئرمەك غېر قابل وصف صورتىدە چىتىنلىدى.

شايىد ايمامين موحالىفتىنى بىجور جمعىنىلىق ائله‌مك اولا کى اگر طاغوت حوكىمتى اولماسىدە و حوكىمت او حضرت و اونلارين كۆمكلىرىنىن ئىنده اولسايدى، اوندا تصوّر ائتمىك اولاردى کى ايمام مورسالە مصلحتلەر بىخشىنى يېنىدىن تەرىپلەردىلەر. أما ايمامين قىاسا منفي باخىشى كامىلاً آيدىنلىدىر. اونلار منصوص‌العلە اولان قىاسىن حوجىتىنى قىبول ائله‌مەرىدىلەر. الىنە قىاسا بىو خاص باخىشى کى واقعىدە «مشبىٰ بے» يىن حؤكمونو «مشبىٰ بے» اوجون تەممىم وئرمەسىنە خاطىر بىر جوزىي امرين آىرى جوزىي امerde اوخشاشماسىيابىدى، گاھدان ايمامين لاب ياخىن آداملارىن تەجھىزلىرىرىدى. أما ايمامين كۆمكلىرىنە بىر كامىلاً آيدىن ايدى کى ايمام «مىستىپالعلە» قىاسىن آلتىنا کى موختەيد فىقەي اۇزۇ حؤكمون مناطقىن اىستىخراج اندىرىدى، گەتنىمىدى.